

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. II. Quotuplex sit privilegium, sive quomodo dividatur, & quis possit concedere privilegium, & quibus concedi possit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

TITVLVS XXXIII.

DE PRIVILEGIIS, ET EXCESSIBUS PRIVILEGIATORUM.

SECTIO I.

De privilegiis in communi.

§. I.

Quid sit privilegium, & an ad illius substantiam requiratur scriptura, & quomodo à dispensatione differat?

Privilegium, quamvis latè loquendo accipi possit pro privata lege, speciale aliquod beneficium vel favorem concedente; stricte tamen ac proprie dictum privilegium dici solet, *Rei alicujus seu juris specialis contra vel præter jus commune ex Principis benevolentia concessio*. Et quamvis ad substantiam illius non requiratur scriptura, cum dentur vivæ vocis oracula, ad probationem tamen privilegii, & hujus firmitatem plurimum sæpe conducit scriptura. A dispensatione verò differre videtur privilegium, tanquam species à genere, quòd privilegium sit contra vel præter jus, dispensatio verò sit contra jus, & quòd privilegium sit quid permanens (saltem ordinariè) non autem dispensatio, sæpe pro uno tantum actu licito faciendo concessa.

Compen d. Pirhing.

§. II.

Quotuplex sit privilegium, sive quomodo dividatur, & quis possit concedere privilegium, & quibus concedi possit?

Privilegium aliud est personale, quod immediatè & directè personæ conceditur, cum hac expirans; aliud est reale, quod immediatè, & directè ipsi rei conceditur, durans, quamdiu res durat; aliud denique mixtum est, quod certo v. g. generi personarum, minoribus v. g. filiis familias, fœminis, &c. est concessum, ita tamen, ut etiam ad hæredes transeat, aut alios successores in officio, statu, dignitate, &c. & quamvis tota hæc realium & personalium privilegiorum diversitas ex intentione concedentis dependeat, si tamen dubium est, personale, an reale sit privilegium, & ex conjecturis de intentione concedentis nihil appareat, re&e censendum erit privilegium reale, favorabile si sit, & merum favorem contineat; odiosum verò si sit, cedens in præjudicium aliorum, personale censendum erit, ob odia restringenda, & favores ampliandos. Dividi etiam potest privilegium, in perpetuum, & temporale, illud absolutè, & sine limitatione temporis conceditur, hoc ad certum tempus restringitur, &c. quarum

Kkk kk

divi-

divisionum majorem explicationem & numerum, videre est apud varios Auctores.

Concedere potest privilegium solus & omnis ille, qui legem ferre, & condere potest (cùm etiam privatarum legum, seu privilegiorum concessio pertineat ad potestatem legislativam) ita tamen, ut hanc suam privilegia concedendi potestatem tantùm exercere possit, circa materias dispositioni illi subjeetas. Neque tamen illis tantùm, qui subjeeti sunt, privilegia concedi ab illis possunt, sed etiam non subditis, sive extraneis, qui tamen respectivè, & quoad rem factam, circa quam privilegia conferuntur, inferiores sunt concedenti, cùm concessio privilegiorum non sit propriè actus jurisdictionis, sed merè gratiosæ liberalitatis. Requiritur autem, ut sit licita concessio privilegij, justa causa, ne concedens privilegium, aut peccet contra justitiam legalem, eximens aliquem à communi jure, sine justa causa, aut acceptionis personarum reum se faciat.

§. III.

De interpretatione privilegiorum.

Respondetur primò, quòd privilegia præter jus commune concedentia aliquid, si nulli præjudicent, sed sint merè gratiæ, & beneficia Principis concedentis, sint latè interpretanda juxta reg. 15. in 6. & cap. olim 16. de V. S. & cap. Qua circa 22. h. 1. Si verò privilegia concessa sint contra jus commune, & huic derogent, strictè interpretationis esse debent, & restringenda

potius, quàm extendenda, juxta notatam regulam 15. prout collegimus etiam ex cap. Cum dilectus 1. in 6. Glossa. V. juri communi de verbo sine. Quæ enim à jure commune habitant, quamvis illis, quibus concessa sunt, sint favorabilia, aboluntur tamen odiosa censentur (ut quæ proprie singulæ, lædunt jus commune) talis derogatio juri communi in hanc rem eligionis, causæ pie, vel publici cederet, cui latam explicationem favor talis conciliat, aut sic potest tale in Corpore juris clausuræ (quod eodem ut sic habet auctoritatem cum jure communi, cui derogat) aut sit privilegium concessum proprio, vel ex certa scientia, &c. que contra liberalem Principis mentem inducunt: quod si verò concessum privilegium pertinet ad tertio, strictè interpretandum est, si juri jam acquisito deroget, cetero concedentis mens non sit, gravata prædicare tertio, nisi huic ipsi expresse necessaria causa jubeat.

Circa hanc tamen privilegiorum interpretationem, sive lata sit, sive stricta, bene attendendum præterea, ut non fiat interpretatio contra mentem concedentis, mens enim legum, juxta communissimum est, est auctoritas legis; & hinc, si verò privilegia ambigua sint & dubia, ad concedentem privilegium pro hujus explicatione reverti debet, cùm illius sit explicare privilegium, cujus fuit concedere. Secundo attendendum, ut ne fiat contra proprietatem verborum (juxta usitatum modum loquendi; proprietatem verborum sunendo, vel juxta proprietatem juri-